

# tíðindablaðið sosialurin

Telefon 118 20  
Argjavegur 26, 3800 Argir  
Postsmoga 76, 3800 Tórshavn

Útgávudagar: týsdag, hósdag og leygardag

Lýsingar skulu vera okkum í hendi í seinasta lagi kl. 10 dagin fyri útgávudagin

Útgevandi:  
P/f Sosialurin  
Abyrgdarblaðstjóri:  
Jan Müller  
Fyrstakstjóri:  
Krisjan Dahl  
Bláðólk:  
Hegni Djurhuus  
Randi Jacobsen  
Dagney Joensen  
Uppseting:  
P/f Sosialurin  
Prent:  
P/f Pressan 1981

## Landsverkfrøðingurin — stovnarnir á Debesartreð — VKI og fyrrverandi lögmaður

Í blaðnum í dag hava vit samrøðu við Boga Hansen, havfrøðing á Fiskirannsóknarstovuni. Bogi Hansen, sum hevur holla útbúgving og royndir innan sitt starvsøki, hevur fyrr starvast við Støðisútbúgvingina, har hann m.a. arbeiddi við spurningum sum viðvíkjá dálking í samband við eitt nú aling.

TAD, sum kemur fyri dagsins ljós í hesi samrøðu, er so skelkandi, at tað kann ikki fara ónevt í gloymskunnar verð. Sosialurin fekk eisini herfyri eina rættiliga hvassorðaða áheitan frá einum lesara um júst hetta málið. Hesin lesarin skal hava tøkk fyri áhugan fyri blaðnum og vera visur í, at ætlan okkara hevur alla tíðina verið at taka hetta málið til viðgerðar.

NÚ hevur so Bogi Hansen játtað at svara spurningum frá blaðnum og eru við thonum takksamir fyri hetta. Tí júst hetta, at fólk, ið hava trygg og góð stórv ongantið tora at úttala seg av ótta fyri avleiðingum frá hægri stað, ger okkara fjølmiðlar og okkara fólkareði so lítsvert.

HETTA málið um kanning av dálking í samband við aling er eitt alt ov stórt álvarsmál til at verða brúkt sum kastibløka millum almennar stovnar. Talan er jú um at tryggja eina av okkara stóru framtíðarvinnum, alingini, livilíkindi. Tí, víta vit ikki, hvat firðirnar tola av dálking, og hvat alisjóðirnar tola av dálking, so kann tað enda við eini stórarí vanlukku. Tí er betri at vera fyrrvarðin enn eftirsnarin. Tí hesar kanningar.

TAD er semja um, at slíkar kanningar skulu gerast. Tí játtaði táverandi lögmaður, Pauli Ellefsen, eisini at seta tvey nýggj stórv á Heilsufrøðiligu Starvsstovuni júst til at taka sær av dálkikanningum. Men sami maður visti seg at vera ein vingliskøltur og eisini ótrúverdur. Aftaná — við vinstru hond — at hava skrivað undir játtanina til stovnin á Debesartreð skrivaði hann við hægri hond undir loyvi til landsverkfrøðingin at fara til Danmarkar at gera hesar somu kanningar.

MEDAN stovnarnir á Debesartreð halda, at slíkar kanningar náttúrliga hoyra undir teirra málseki, hvat vit eisini halda, so tvíheldur landsverkfrøðingurin, sum eisini er formaður í ainevndini og tí skuldi verið inhabilur í hesum máli, um, at hesar kanningar skulu gerast av landsverkfrøðingsstovnum í samstarvi við danska stovnin VKI.

LANDSVERKFRØÐINGURIN fær sín vilja sum ikki einaferð. Danski stovnurin VKI, sum frammanundan hevði gjørt kanningar í SEV-málinum, kanska eisini eftir ráðum landsverkfrøðingsins (?), fær litið upp í hendi at gera kanningar av føroyskum umhvøvi.

Í fyrsta umfari sær tað út til, at landsverkfrøðingurin hevur vunnið spælið, men stovnarnir á Debesartreð gevast ikki so. Teir leggja aftur á lógmann og greiða honum frá støðuni. Hann skilur teir, sigur hann sum ikki einaferð, og lovar høgt og heilagt, at nú skulu ongar kanningar gerast av dønum aftur, men at H.S. skal søkja lánstýrið um pengartil kanningarnar.

SÍÐANI er tað hent, at VKI er komið við eini stórarí frágreiðing, sum ein av okkara fremstu havfrøðingum metir núl-verða. Her hava vit so rætt og slætt tveitt mill. av kr. út til ein danskan stovn til at gera kanningar, sum vit kundu havt gjørt munandi betri.

NÚ ljóðar tað so, at Pauli Ellefsen lögmaður omaná tað heila enn einaferð hevur givið landsverkfrøðinginum loyvi at biðja VKI gera framhaldandi kanningar, og at hesar kanningar nú skulu gerast.

EFTIR sita stovnarnir á Debesartreð við svartaper.

MEN nú er spurningurin, um ikki landsverkfrøðingurin hevur spælt allar sínar trumfar út. Tann besti trumfur hansara, Pauli Ellefsen, hevur nevniliga ikki tað altavgerandi orðið longur.

OG her er tað so, at Bogi Hansen leggur kortini á borðið. Eftir stendur so lesarin og spy, hvat verður tað næsta.

VIT hava ikki gloymt orð landsverkfrøðingsins á verkfrøðingafundi um SEV-útbýggingina, har hann segði, at vit kundu ikki litið okkum stórri uppávur sum so sum tær, ið danska fyrstakst Højgaard og Schultz hevur fingið litið upp í hendi at gera.

VIST eiga vit nógv gott fólk í Føroyum, bæði verkfrøðingar, sum kunnu arbeiða við orkuprojektum og fólk, sum kunnu arbeiða við dálkingarspurningum. Okkum nýtist ikki at fara til Danmarkar at biðja fyrst H.S. og síðani VKI gera alt arbeiði fyri okkum.

HVI gera okkum so bundnar av dønum í einum og øllum ella eru vit einki verdir!

jamú

## Bankarín-ungdómsár

Nú bankarínið er upplárað, kundi verið hóskandi at spurt um hví slíkt hendir. Er hesir 3 dreingirnir nakrir »harðkókaðir forbyrdarar« ella hava teir bert manglað spenning í tí gráa gerandisdegnum? Ella usm ein triði møguleiki: er tað, teir hava gjørt, ein reaktión móti tí ábyrgdarloysi sum m.a. Føroya Banki visir mótvegis ungdominum. Hevur Føroya Banki kanska latið teir fingið lán til okursrentu sum teir ikki eru førir fyri at gjalda aftur? So vitt eg veit, stendur Føroya Banki aftanfyrir Diskotofelagið, og so vitt eg veit sigur lógin, at ein skal gjalda ein triðing út, tá ið ein keypir uppá konto. Hóast tað havi eg fleiri ferðir fingið tilboðið at keypa úttan útbetaling, men so er rentan hægri.

Øll víta, at bankarnir eru reinar profittfyrirtekur, men hvussu er so við Sparikassanum. Har kann ein ungur drongur m/k spæsa inn og úttan stórvægis Pratt spæsa út aftur við einum láni uppá 20.000,- í lummanum. Sum kautionist hevur

hann onkran tilfældigan vinmann, sum ikki eigur reyvina í sær sjálvum. Tað næsta hann ger, er at taka ein taxa niðan til Auto Service fyri at keypa sær ein av »ársins mest stolnu« bílum fyri 35.000,-. Har betalið hann kanska 5.000,- og skyldar so »bert« 30.000,-. Síðani fer hann til Leif Mohr ella onkran annan, sum selur okkurt dyrt. Har keypir hann eitt stereoanlegg ella videodit to sum kostar 10.000,- við 2.000,- út. Nú skyldar hann sostatt 60.000,- men hann hevur enn 13.000,- í lummanum.

Hann keypir so klæðir fyri 3.000,- og betalið kontant. Nú verður meira rúmsátt í lummanum. Men enn kitalir í fingrunum. Hvussu hevði verið við einum lítum computara, so hann kann programmera figgjartøuna? Jú, jú, tú kanst fáa hann úttan útbetaling við at undirskriva eina serliga kontrakt. 20.000,-. Soleiðis kann hann bliva við, inntil pengarnir eru uppi og skuldin er ca. 100.000. Alt hetta kann hann gera uppá okkurt um 2 tímar.

Hann hevur goymt 2.000,- til um kveldið. Tá keypir hann — svart — tveir fløskur av onkrum sterkum, fyllir bilin og seg sjálvan, koyrir útav og endar kanska á skaðastovuni ella í eini kistu. Um ikki, kann hann jú fara í tann næsta bankan dagin eftir og endurtaka successina frá degnum fyri. Hann hevur góðar dagar og verður ógvuliga populur.

Eitt ár ella tvey seinni er hesin sami drongurin í einari heilt aðrari støðu. Nú koma rútakonvoluttarnir í hóptali hvønn dag. Støðan gerst verri og verri, foreldrini gráta og illa láta; hann sjálur blivur meira og meira desperatur. Endan kenna vit øll: innbrot, bilvanlukkur, herverk og nú bankarín.

Nei, tit í Føroya Banka: Brúkið tit hasar 20.000,- dusørkrónurnar til profylaktiskt arbeiði at verja ungdomin móti tykkum sjálvum. Í ár er, sum tit kanska víta, ungdomsár.

B.A..

## Tróndur er ikki loysnin hjá Sandoyarfólki

Loysnin á ferðatrupulleikum millum Sandoyarna og meginøkkið er ikki og verður helst ikki M/T Tróndur. Tað er at fyrigykla sær nakað, um landsstýrið metir so at vera.

M/T Tróndur er ikki bygdur at sigla Skopunarfjørð og er als ikki egnaður til havnaviðurskiptini í Skopun. Tróndur kann um summarið sigla hesa leið í góðum veðri við undantaksløvi frá skipasýninum.

um landsstýrið metir, at Tróndur — úttan mun til ætlaðu um/útbýggingina — verður egnaður til at sigla á Skopunarhavn og Skopunarfjørð, so fyrigyklar landsstýrið sær nakað, sum ikki hevur hald í veruleikanum.

Tróndur hevur ikki loyvi at sigla Skopunarfjørð — hevur ongantið verið ætlaður til tess. Tróndur er 25 ára gamal og er tí ikki betur egnaður í dag, enn tá hann var

nýggjur. Neyðugt er helst at innloka Trónd og gera bóvskrivu á hann, um hann skal hava framhaldandi loyvi til at sigla til Skopunar um summarið, men tað vil vera óforvarligt at lata Trónd sigla Skopunarhavn og Skopunarfjørð um Kirkjubønes um veturin.

Úrslitið av slíkum ætlanum vil vera sambært sakkønar menn:

Lægri tænastustøði í øllum ivaveðri og ringum veðri

Størrí Ricci/ábyrgd fyri

manning og ferðafólk.

Ein útskjótan av teirri

veruligu loysnini av sam-

ferðslutrupulleikum okk-

ara.

Eitt valstrið er av. Allir

politiskir flokkar søgdu

seg stýðja ta varandi

loysnina av dagligu ferða-

trupulleikum sandoyinga

til meginøkkið í Føroyum,

sum er at byggja ferjulegu

á Kirkjubøleiðini, at út-

byggja Skopunarhavn,

siðan at keypa eina ferju,

sum verður tilpassað hesum báðum havnaløgum. Hendan loysnin kann taka nakað av tíð at fremja, men mín vón til nýggja landsstýrið skal vera, at byrjað verður nú eftir røttu varandi loysnini, soleiðis at komast kann á mál ein dag. Heldur nýta ár meira og fáa ta røttu loysninga, enn meira lappari ella óhaldbarar fyrigykingar.

Um Eysturoyggin hevur so stórar og átrókandi trupulleikar á hesum økinum, at Tróndur ella annað verandi skip ikki kann nøkta tær, so loysið trupulleikar eysturoyginga, men latið vera við at noyða ónýtiligar og óynsktar loysnir inn á okkum í hesum sambandi.

Við vón um, at løgting og landsstýri skilja hetta.

jbm